

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ

Και οι... διάδρομοι έχουν προνόμια

**Ο συνεργάτης του «Κ» πέρασε εβδομάδες στο «ναό» της Δημοκρατίας
και κατέγραψε πολλά από αυτά που απαξιώνουν το θεσμό
και προκαλούν το κοινό αίσθημα.**

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΑΦΕΙΑΔΗ / ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ

Το εντευκτήριο, προσφιλές «καταφύγιο» των βουλευτών.

“Η Βουλή είναι ο κορυφαίος δημοκρατικός θεσμός, μέσω του οποίου αντιπροσωπεύεται ο λαός διά των βουλευτών” (από την ιστοσελίδα της Βουλής, που κόστισε...1,1 εκατ. ευρώ)

Πρωτοπύγα στη Βουλή, στις 4 Μαΐου, μία μέρα πριν από την ψήφιση του μνημονίου. Το κλίμα ήταν ιδιαίτερα τεταμένο, βουλευτές, υπάλληλοι και αστυνομικοί ανησυχούσαν μήπως οι διαδηλωτές έσπαγαν τον κλοιό και εισέρχονταν στο κτίριο. Την επόμενη μέρα, κατά τη διάρκεια του συλλαλητηρίου, οι πόρτες κλειδαμπαρώθηκαν και οι επίδοξοι εισβολείς αποθώθηκαν με χημικά αέρια. Στη συνέχεια συνεργεία του δήμου ήρθαν και κλάδισαν τις μουριές στη Βασιλίσσης Σοφίας. «Διαταγή από τον φρούραρχο, για λόγους ασφαλείας», με ενημέρωσαν όταν ρώτησα. Ήδη όμως από τις αρχές του καλοκαιριού, το κλίμα είχε αλλάξει αισθητά και η ηρεμία είχε επανέλθει.

Τα εμπόδια

Απευθύνθηκα αρχικά στο γραφείο Τύπου του προέδρου και στη συνέχεια στον γενικό γραμματέα της Βουλής, Θάνο Παπαϊωάννου. Ζήτησα να μου επιτρέψουν να παρακολουθήσω, συνοδεία φωτογράφου, κάποιες μικρές στιγμές της κοινοβουλευτικής δραστηριότητας αλλά και να με φέρουν σε επαφή με τους επικεφαλής ορισμένων Διευθύνσεων, προκειμένου να αντλήσω κάποια επιμέρους στοιχεία. Από την αρχή προσπάθησαν να μου ορθώσουν εμπόδια. «Φωτογράφος απαγορεύεται από τον κανονισμό να έρθει μαζί σας, θα σας δώσουμε εμείς φωτογράφο, οι βουλευτές δεν επιθυμούν να φωτογραφίζονται στις προσωπικές τους στιγμές», μου ξεκαθάρισαν. Ζήτησα να μου υποδείξουν σε ποιο άρθρο του κανονισμού αναφέρεται η απαγόρευση. «Οχι ο κανονισμός, κάποια άλλη διάταξη το απαγορεύει», τα γύρισαν. Ούτε όμως τη διάταξη μπόρεσαν τελικά να βρουν, με αποτέλεσμα να ξεχάσουν τα περί απαγόρευσης.

Καθυστερήσαν υπερβολικά να μου δώσουν τα στοιχεία που ζήτησα, αφήνοντας μάλιστα κάποια ερωτήματα αναπάντητα, όπως για παράδειγμα πόσοι λαμβάνουν βουλευτική σύνταξη και πόσοι από αυτούς παραμένουν βουλευτές, εισπράττοντας ταυτόχρονα και τη βουλευτική αποζημίωση.

«Ούτε ξέρω ούτε θέλω να ξέρω», μου είπε σχετικά ο γενικός γραμματέας. Αναπάντητο έμεινε και το ερώτημα πόσοι από τους δημοσιογράφους που απασχολεί ο τηλεοπτικός σταθμός της Βουλής (με συνολικό προσωπικό περίπου 100 άτομα) καλύπτουν ταυτόχρονα τον κοινοβουλευτικό έλεγχο για λογαριασμό άλλων ΜΜΕ. Είναι χαρακτηριστικό ότι το κόστος του τηλεοπτικού σταθμού της Βουλής πλησιάζει για το 2010 τα 6 εκατ. ευρώ, ενώ η τηλεθέασή του είναι μόλις 0,3%.

Περιμένα επί δεκαπέντε μέρες να συναντήσω τον διευθυντή Ανθρωπίνου Δυναμικού, Κώστα Σταματόπουλο (οι υφιστάμενοί του δεν θυμούνταν καλά αν έλειπε στο εξωτερικό για το γάμο της κόρης του ή για την αποφοίτηση του γιου του). Όταν επιτέλους επέστρεψε και τον συνάντησα, μου έδωσε το χέρι του περιχαρής και μου είπε ότι θα έπρεπε να τον συγχαρώ γιατί είχε μόλις βγει σε πρόωρη σύνταξη και κατά συνέπεια θα έπρεπε να απευθυνθώ στον αντικαταστάτη του. Όπως και έκανα, χωρίς όμως αποτέλεσμα, αφού τελικά και εκείνος με παρέπεμψε πίσω στον γενικό γραμματέα.

Το λούστρο

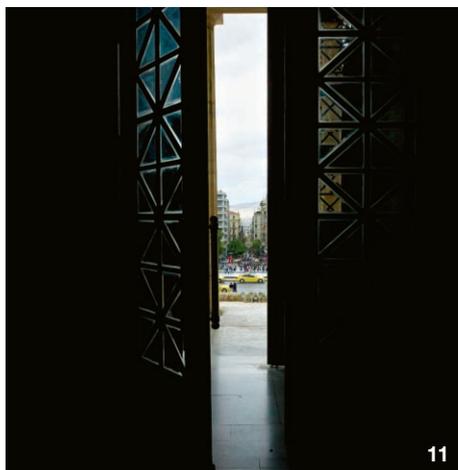
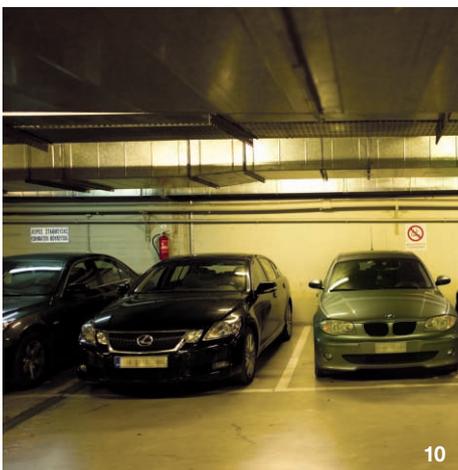
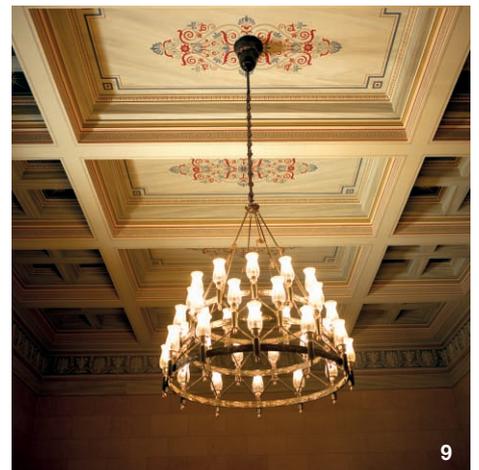
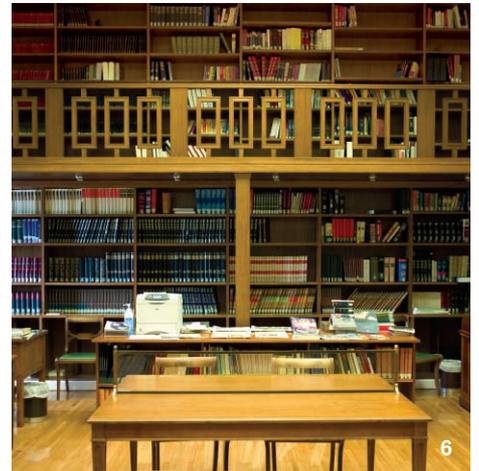
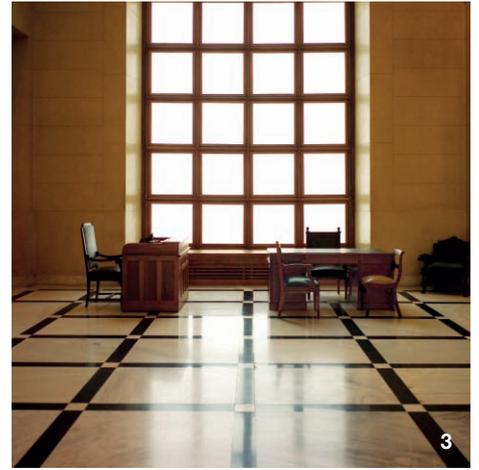
Το κτίριο που στεγάζει το σημερινό κοινοβούλιο κατασκευάστηκε το 1840 ως ανάκτορο του Βαυαρού πρίγκιπα Οθωνα, τον οποίο είχαν επιβάλει ως βασιλιά οι τότε «προστάτιδες δυνάμεις». Παρακολουθώντας κάποια ολιγόλεπτη ξενάγηση μαθητών, που αποτελεί μια καθημερινή «ατραξιόν» και προσθέτει κάποια ζωντάνια στο χώρο, πληροφορήθηκα ότι ο χώρος που φιλοξενεί σήμερα τις συνεδριάσεις της Ολομέλειας ήταν παλαιότερα η αίθουσα χορού και παιγνίων... Λευκό μάρμαρο παντού, ακόμη και στο ▶

Μια ήσυχη στιγμή μπροστά στο ΑΤΜ.

Οι απαραίτητες εξηγήσεις. Ο βουλευτής Πános Καμμένος συζητά με κοινοβουλευτικούς συντάκτες.

- 1. Η κεντρική είσοδος της Βουλής.
- 2. Το άγαλμα του Ελ. Βενιζέλου στο προαύλιο.
- 3. Καθιστικό.
- 4. Κεντρική είσοδος της αίθουσας της Ολομέλειας.
- 5. Πίνακας στο διάδρομο.
- 6. Η βιβλιοθήκη της Βουλής.
- 7. Αίθουσα Κωνσταντίνου Σημίτη.
- 8. Ένα από τα καπνιστήρια.
- 9. Πολυέλαιος πάνω από τη σκάλα που ενώνει τον 1ο με τον 2ο όροφο.
- 10. Υπόγειο γκαράζ.
- 11. Η κεντρική είσοδος που «βλέπει» στην πλατεία Συντάγματος.

προαύλιο, όπου σταθμεύουν οι κυβερνητικές λιμουζίνες, ξύλο και δέρμα, χειροποίητα χαλιά και πολλοί πίνακες ζωγραφικής, που αγοράστηκαν σε πλειστηριασμούς τα τελευταία χρόνια, ενόσω βούλιαζε η πραγματική οικονομία της χώρας.

Πίνοντας καφέ...

Η μεγαλύτερη κίνηση μέσα στο κτίριο παρατηρείται στο καφενείο, ιδιαίτερα στην αίθουσα καπνιζόντων, και μπροστά από το ΑΤΜ στο υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας, όπου σχηματίζονται μόνιμα ουρές. Κάποια κινητικότητα υπάρχει στην αρχή και στην Ολομέλεια, για τα μάτια του κόσμου, όπως και στις συνεδριάσεις των αμειβόμενων επιτροπών (246 ευρώ ανά συνεδρίαση). Σύντομα όμως οι αίθουσες αδειάζουν δραματικά, ενώ αλλεπάλληλες βάρδιες στενογράφων συνεχίζουν να εναλλάσσονται στα έδρανα. Αλλά και οι ελάχιστοι που παρίστανται για κάποιο διάστημα κατά κανόνα δεν παρακολουθούν τον

ομιλητή και περιορίζονται σε δημόσιες σχέσεις κάνοντας αστεία ή συνομιλούν μέσω κινητού τηλεφώνου για άλλες υποθέσεις, πίνοντας τον καφέ τους. Παρ' όλες δε τις φαινομενικά αγεφύρωτες απόψεις μεταξύ των διαφορετικών συνιστωσών του πολιτικού φάσματος, θα δει κανείς στους διαδρόμους πως όλοι σχεδόν χαριεντίζονται μεταξύ τους. Αλλωστε, τα πολιτικά κόμματα δεν πλήττονται οικονομικά από την κρίση, όπως αποδείχτηκε και μετά την πρόσφατη κυβερνητική απόφαση για αύξηση κατά 30% της ετήσιας κρατικής επιχορήγησής τους, η οποία, από τα 37 εκατ. ευρώ που είχε περιοριστεί θα φτάσει τελικά το 2010 στα 49 εκατ. ευρώ. Συνολικά τα πολιτικά κόμματα χρωστούν 36 εκατ. ευρώ στο ελληνικό Δημόσιο και 245 εκατ. ευρώ στις τράπεζες.

Απολαβές και προνόμια

Το 2010 οι 300 της Βουλής θα μοιραστούν το ποσό των 42,5 εκατ. ευρώ. Συνεπώς ο μέσος

όρος των μηνιαίων αποδοχών τους ανέρχεται σε 10.000 ευρώ. Το 50% της βουλευτικής αποζημίωσης φορολογείται αυτοτελώς και μόνο το υπόλοιπο 50% προστίθεται στα τυχόν άλλα εισοδήματα. Περίπου 35 εκατ. ευρώ θα μοιραστούν μέσα στο 2010 οι συνταξιούχοι βουλευτές ή οι σύζυγοι και οι άγαμες θυγατέρες θανόντων βουλευτών. Αλλο ένα κονδύλι 4,3 εκατ. ευρώ προορίζεται για τις συντάξεις των πρώην πρωθυπουργών. Σημειώνεται ότι για την κατοχύρωση βουλευτικής σύνταξης απαιτούνται μόλις 4 χρόνια, ενώ όσοι έχουν πρωτοεκλεγεί πριν από το 1993 συνταξιοδοτούνται από τα 55 τους χρόνια. Ο πρόσφατος σαρωτικός νόμος για το ασφαλιστικό δεν άγγιξε στο ελάχιστο τους επαγγελματίες της πολιτικής.

Επιπλέον, στους πρώην πρωθυπουργούς αλλά και στους πρώην προέδρους της Βουλής παραχωρούνται γραφεία μέσα στο Κοινοβούλιο, ακόμη και στην περίπτωση που δεν έχουν επανεκλεγεί βουλευτές, όπως είναι η περίπτωση του

Στα γραφεία του ΣΥΡΙΖΑ το κλίμα είναι εύθυμο. Ο Αλέξης Τσίπρας υποδέχεται τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Κώστα Σημίτη. Τον πιο ευρύχωρο και ηλιόλουστο χώρο στον δεύτερο όροφο, με εξαιρετική θέα στον Εθνικό Κήπο, εξασφάλισε πρόσφατα ο Κώστας Καραμανλής.

Όσοι βουλευτές είναι άνω των 65 χρόνων λαμβάνουν ταυτόχρονα και βουλευτική αποζημίωση και βουλευτική σύνταξη. Οι συνταξιούχοι βουλευτές είναι οι μοναδικοί Έλληνες που έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν παράλληλα και δεύτερη σύνταξη από το επάγγελμα που ασκούν ή ασκούσαν, εφόσον δεν εργάζονται στο Δημόσιο, ή και τρίτη στην περίπτωση που ήταν συνδικαλιστές, πρώην δήμαρχοι ή πρώην νομάρχες (χορηγίες). Μέσα στην τριετία 2010-2012 υπολογίζεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ότι μπορεί να δοθούν στους συνταξιούχους βουλευτές άλλα περίπου 80 εκατ. ευρώ που διεκδικούν αναδρομικά, λόγω των αναδρομικών αυξήσεων που πήραν πρόσφατα οι δικαστές (έχουν πάρει ήδη το 25%, ενώ το υπόλοιπο 75% θα καταβληθεί το Μάιο του

2011), όταν οι τελευταίοι αύξησαν τους μισθούς τους κατά περίπου 80%. Αποτελεί πάγια μέθοδο η διεκδίκηση εκ μέρους των συνταξιούχων βουλευτών των αυξήσεων που λαμβάνουν οι ανώτεροι δικαστικοί, οι οποίες μετά την τελική δικαίωσή τους επεκτείνονται και στους εν ενεργεία βουλευτές.

Οι βουλευτές δικαιούνται ένα κινητό τηλέφωνο (μέχρι 200 ευρώ μηνιαίως), οκτώ σταθερές γραμμές τηλεφωνίας (μέχρι 12.000 ευρώ), αυτοκίνητο (το μισθώνει η Βουλή με λίζινγκ), δωρεάν διαμονή σε κεντρικό ξενοδοχείο για τους βουλευτές της επαρχίας (70 ευρώ ημερησίως), γραφείο εκτός Βουλής και γραφική ύλη, ταχυδρομική ατέλεια, ατέλεια στις μετακινήσεις με λεωφορεία, σιδηρόδρομο και ακτοπλοΐα, καθώς και 52 αεροπορικά εισιτήρια μετ' επιστροφής για το νομό τους, εφόσον αυτός απέχει περισσότερο από 200 χιλιόμετρα από την Αθήνα. Έχουν επίσης τη δυνατότητα λήψης άτοκων δανείων από τη Βουλή και χα-

μηλότοκων από τις τράπεζες. Και βέβαια, κάθε βουλευτής έχει στην υπηρεσία του τέσσερις δημοσίους υπαλλήλους αποσπασμένους και μετακλητούς καθώς και έναν επιστημονικό συνεργάτη, ο οποίος πληρώνεται από τη Βουλή.

Δεν φτάνουν οι καρέκλες...

Εκτός από τους 1.200 αποσπασμένους δημοσίους υπαλλήλους και τους επιστημονικούς συνεργάτες των βουλευτών, άλλοι 1.340, που έχουν προσληφθεί χωρίς διαγωνισμό, ανήκουν στο μόνιμο προσωπικό της Βουλής. «Το θέμα δεν είναι αν θα μας περικόψουν τους μισθούς τώρα, αυτό θα το αντέξουμε. Το θέμα είναι, όταν βγω εγώ σε πέντε χρόνια στη σύνταξη, θα υπάρχει τότε κάτι;» είναι το ερώτημα ενός παλαιού υπαλλήλου στον γ.γ., κατά τη διάρκεια μιας περιήγησης που μου έκανε ο τελευταίος στον πρώτο όροφο. Την τελευταία πενταετία, ο αριθμός των μόνιμων υπαλλήλων διπλασιάστηκε με διακομματική συναίνεση. Οι περισσότεροι είναι ▶

Πρόσκαιρο το ενδιαφέρον και ο συνωστισμός στους διαδρόμους. Ο Αντώνης Σαμαράς μόλις πέρασε.

συγγενείς πολιτικών, βουλευτών, υψηλόβαθμων δικαστικών και αστυνομικών, ενώ ως υπάλληλοι έχουν προσληφθεί ακόμη και πρώην πολιτικοί, όπως ο πρώην ευρωβουλευτής της Ν.Δ. Μανώλης Μαυρομάτης.

Αποτελεί κοινό μυστικό πως δεν προέρχονται όλοι οι υπάλληλοι στην εργασία τους, διότι, αν έρχονταν όλοι, θα εδημιουργείτο το αδιαχώρητο. Περιμένοντας στον προθάλαμο του γ.γ., είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω προσωπικά πως δεν φτάνουν οι καρέκλες. Μόλις έβγαINE κάποιος για τοιγάρο, αμέσως τη θέση του, πάντα πίσω από μια θοήνη κομπιούτερ ακινητοποιημένη στο Facebook, καταλάμβανε ένας άλλος.

Οι 1.340 θα στοιχίσουν το 2010 στο ελληνικό Δημόσιο 54 εκατ. ευρώ. Είναι ενδεικτικό ότι ο νεοπροσλαμβανόμενος στη Βουλή που έχει τελειώσει την υποχρεωτική εκ-

δύο μηνιαίους μισθούς για κάθε έτος ασφάλισης (100.000 - 150.000 ευρώ ο καθένας). Περιέργως, το ΤΑΥΒ καρπώνεται την εκμίσωση των κυλικίων, του εσπιατορίου και των φιλοξενούμενων υπηρεσιών (Εθνική Τράπεζα κ.λπ.), ενώ έχει και τα δικαιώματα της ανακύκλωσης του χαρτιού.

Επίσης, από τη Βουλή μισθοδοτούνται και 74 ειδικοί φρουροί (άγνωστο πού υπηρετούν), ενώ καταβάλλεται και μηνιαίο επίδομα σε όλους τους αστυνομικούς που φρουρούν το Κοινοβούλιο.

Χαμάμ και λάπτοπ

Όταν δημιουργήθηκε σάλος με τη δημοσιοποίηση των προνομίων των υπαλλήλων της Βουλής, οι τελευταίοι τα έβαλαν με τους πάνω από 70 δημοσιογράφους που καλύπτουν το κοινοβουλευτικό ρεπορτάζ, καταγα-

τη μεριά του Εθνικού Κήπου (επειδή έχουν αυξηθεί οι ανάγκες, δημιουργείται κι άλλος σε κτίριο που παραχώρησε στη Βουλή το υπουργείο Πολιτισμού στην Γλάκα) αλλά και να γυμνάζονται στο άρτια εξοπλισμένο γυμναστήριο (διαθέτει μέχρι και χαμάμ) με εννέα γυμναστές στο ιδιόκτητο πλινθό ισόγειο κτίριο της οδού Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων, μαζί με τους βουλευτές, τους επισημονικούς τους συνεργάτες και τους υπαλλήλους της Βουλής.

Ατιμωρησία

Η παραβίαση του συντάγματος και του κανονισμού της Βουλής αποτελεί καθημερινό φαινόμενο. Είναι χαρακτηριστικό ότι το μνημόνιο στήριξης ψηφίστηκε ως νομοσχέδιο, που απαιτεί 151 βουλευτές, και όχι ως διεθνής σύμβαση, που απαιτεί 180. Και ακόμη πιο χαρακτηριστικό πως την επομένη της ψήφισής του ψηφίστηκε τροπολογία-προσθήκη, βάσει της οποίας οι συμβάσεις δανεισμού ισχύουν από τη στιγμή της υπογραφής τους, χωρίς την προϋπόθεση της κύρωσής τους από το Κοινοβούλιο, ενώ το σύνταγμα προβλέπει πως καμία προσθήκη ή τροπολογία δεν εισάγεται για συζήτηση αν δεν σχετίζεται με το κύριο αντικείμενο του νομοσχεδίου που ψηφίζεται. Προβλέπει επίσης ότι, αν ένας βουλευτής απουσιάζει αδικαιολόγητα σε περισσότερες από πέντε συνεδριάσεις το μήνα, παρακρατείται υποχρεωτικά για κάθε απουσία το 1/30 της μηνιαίας αποζημίωσής του. Στην πράξη όμως, ενώ τα νομοσχέδια συζητούνται και ψηφίζονται σε άδεια έδρανα, ούτε ένα ευρώ δεν έχει παρακρατηθεί από κανένα βουλευτή. «Δεν έχουν γίνει υπερβάσεις στις απουσίες», με διαβεβαίωσε κατηγορηματικά ο γενικός γραμματέας.

Την ίδια στιγμή δεν γίνεται κανένας απολύτως έλεγχος στο «πόθεν έσχες» και στους τραπεζικούς λογαριασμούς των βουλευτών, ενώ οι μετοχές, έτσι κι αλλιώς, δεν μπορούν να ελεγχθούν διότι είναι ανώνυμες.

Το πλέον προκλητικό είναι ότι τα αδικήματα των υπουργών και παραγράφονται με διαδικασίες εξημέρας και οι βουλευτές παραμένουν ατιμώρητοι για όλα τα αστικά και ποινικά αδικήματα που διαπράττουν, επικαλούμενοι την ασυλία τους. Ο περιορισμός της βουλευτικής ασυλίας, που είχε προαναγγείλει στον νέο Κανονισμό της Βουλής ο Φίλιππος Πετσάλνικος, έμεινε στον αέρα, αφού τελικά και πάλι «θα ερευνάται» αν το αδίκημα για το οποίο κατηγορείται ο βουλευτής συνδέεται με την πολιτική του δραστηριότητα, όπως δηλαδή υποτίθεται ότι γινόταν μέχρι σήμερα...

Ενδεικτικό είναι ότι πολίτης που μίλησε βουλευτή για εκβιασμό οδηγήθηκε τελικά ο ίδιος στη φυλακή έπειτα από αντιμίνυση που του έκανε ο βουλευτής, ο οποίος, λόγω της ασυλίας, ουδέποτε δικάστηκε. ■

Οι ξεναγήσεις των μαθητών αποτελούν καθημερινή «ατραξιόν».

παίδευση (π.χ. προσωπικό καθαριότητας) λαμβάνει 1.900 ευρώ καθαρά μηνιαίως. Συνολικά, το 2010, οι υπάλληλοι της Βουλής (μόνιμοι, μετακλητοί, εξωτερικοί συνεργάτες) θα κοστίσουν στο ελληνικό Δημόσιο 106 εκατ. ευρώ.

Πέρα από τους δύο επιπλέον μισθούς (15ο και 16ο), που τελευταία ενσωματώθηκαν με τη μορφή επιδόματος στη βασική αποζημίωση, οι υπάλληλοι της Βουλής απολαμβάνουν μια σειρά από άλλα προνόμια. Είναι χαρακτηριστικό ότι την τελευταία κυριολεκτικά στιγμή εξαιρέθηκαν από την υποχρεωτική υπαγωγή τους στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ακόμα και όσοι θα προσληφθούν από το 2011 και μετά. Συνταξιοδοτούνται έπειτα από 28,5 χρόνια υπηρεσίας και λαμβάνουν από το ταμείο αρωγής υπαλλήλων της Βουλής (ΤΑΥΒ) ένα εφάπαξ ίσο με

γέλλοντας ότι τους έχει παραχωρηθεί προσωπικός χώρος στάθμευσης στο υπόγειο γκαράζ της Βουλής και ακόμη ότι σε κάθε εκλογική αναμέτρηση λαμβάνουν δωρεάν από τη Βουλή καινούργιο προσωπικό φορητό υπολογιστή. «Αξιότιμε Πρόεδρε, αυτά τα λιοντάρια δεν ικανοποιήθηκαν όταν τους δωρίσατε δημόσια περιουσία, χαρίζοντάς τους προσωπικό φρουρούμενο χώρο στάθμευσης, δεν ικανοποιήθηκαν όταν τους χαρίσατε προσωπικά λάπτοπ, με χρήματα του σκληρά δοκιμαζόμενου από τα οικονομικά μέτρα Ελλήνα φορολογούμενου», γράφει σε ανοικτή επιστολή προς τον Φίλιππο Πετσάλνικο ο συνδυασμός «Εργαζόμενοι εν δράσει».

Και, βέβαια, οι διαπιστευμένοι συντάκτες του κοινοβουλευτικού ρεπορτάζ μπορούν να στέλνουν τα παιδιά τους στον εξαιρετικό παιδικό σταθμό που λειτουργεί στο υπόγειο προς